

L'OPINIÓ

Any V-Número 374
Preu: 10 cèntims

• BARCELONA • Diumenge, 14 d'agost de 1932

LA «SANJURJADA»

HA ESTAT DISSOLT EL 4^t. TERÇ DE LA GUARDIA CIVIL, QUE SE SUBLEVA A SEVILLA

A darrers d'aquest mes o primers de setembre es veurà la causa contra els militars traïdors i els paisans complicats en la sublevació monàrquica.--Hi haurà uns 400 processats

Han ingressat a la presó l'auditor Gómez Cobián, l'ex-ambaixador Ramiro de Maeztu, el vice-almirall García de los Reyes i el general Frederic Berenguer.-Ha estat alliberat el tinent coronel Mangada

100,000 PERSONES HAN ASSISTIT A LA FESTA REPUBLICANA DEL RETIRO

JUSTICIA RAPIDA I SECA

El fiscal general de la República ha dit que es faria justícia ràpida. Això és el que cal—justícia ràpida i seca, donant a aquest darrer mot el sentit popular de bandejament de contemplacions. Ja hem hagut de contemplar prou temps les fetes de Sanjurjo i els seus còmplices, perquè ara sigui ben natural que no vulguem contemplar-ne més. Les dilacions de la justícia només poden tenir lloc en aquest cas entorn dels encartats d'últim rengle, la culpabilitat dels quals és difícil de calcular amb precisió. Però els cabdills d'aquesta moixiganga, que ha estat tràgica per a uns quants infelïços, cal que vegin tot d'una que els impulsadors de tragèdies també poden sentir tràgicament el retop de llurs fetes.

Tot fent aquesta justícia, el Govern ha d'apressar-se també, valent-se de l'ampar autorització de les Corts, a fer aquella neteja que la vinguda pacífica de la República va donar l'excusa de no fer. Una certa mena de republicans, interessats potser que no es fes aquesta neteja, pogueren al·legar aleshores que hom havia de creure que tothom havia acatat sincerament la República, mentre no es demostrés el contrari. Però ara els fets han demostrat no sols el monarquisme de molts sospitosos, sinó que la seguretat de la República no permet que cap sospitós ocupi un càrrec per mica que aquest pugui aprofitar-se com a punt d'avançatge per a atacar el règim.

La sortida del senyor Maura del ministeri de la Governació va ésser una gran sort per a la República. El seu temperament l'hauria inclinat sempre a posar la seva confiança en armats de mena "sanjurjina"; la seguretat de la República hauria estat així lliurada a les males mans i als esperits més naturalment decantats a destruir-la. Fa quatre dies els conservadors espanyols (dels quals cal separar com a excepcions miraculoses el senyor Alcalá Zamora i el senyor Ossorio y Gallardo) s'esforçaven a crear entorn del Govern i de les Corts l'atmosfera que desitjaven els autors de la militarada.

La reacció del poble ha aclarit l'aire i la seva veu marca la norma que cal seguir. Tots els amics que trobem ens pregunten: "Encara no els han afusellat?" I no ho diuen pas amb cap desig malsà de saber que ha corregut sang, ni amb cap rancúnia personalitzada; sinó amb tota la serenitat personalment desinteressada de qui ha escatit el que convé a la tranquil·litat de la República.

Ja sabem que Azàña és l'antitesi de Kerenski; que el Govern actual de la República té, en la defensa de les institucions de l'Estat, una pura compactesa dinàmica. No volem, doncs, sinó reforçar la seva tendència natural en demanar-li que, així com ha anat al davant en la repressió de la revolta, vagi també al davant del poble en l'execució de la justícia. Que es consideri verament investit d'un mandat especial per a aplicar ràpidament les màximes sancions als culpables i fer una profunda i general escombrada de sospitosos.

Estem segurs que ara no passarà com en temps del primer ministeri de la República, quan un tribunal militar obri la porta de la presó al general Berenguer, i de seguida el Govern va haver-lo de tornar a empresonar, il·luminat per l'avis dels temples que cremaven. Cal escoltar atentament la veu del poble, però són els dirigents que han de dirigir, i és un mal líder el que no empeni la ruta evident i justa fins que les empentes l'hi fan entrar. Fins ara Azàña ha demostrat que és un líder clarividient i enèrgic. Per això estem segurs que no contradiem cap dels seus pensaments quan reclamem que sigui feta tot d'una la justícia seca que el poble reclama.

LA JUSTICIA, EN L'ESTATUT

Dictamen de la Comissió, d'acord amb el vot particular del Sr. San Andrés

Madrid, 13. — La Comissió d'Estadística ha convertit en dictamen el vot particular del senyor San Andrés a l'article 12, relatiu al títol de Justícia.

Diu així:

"Artículo 12: Corresponde a la Generalidad la legislación exclusiva en materia civil, salvo lo dispuesto en el artículo 15, primero de la Constitución, y la administración que le esté plenamente atribuida por este Estatuto.

La Generalidad de Cataluña organizará la administración de Justicia en todas las jurisdicciones, excepto en la militar y en la de la Armada, con-

forme a los preceptos de la Constitución y a las leyes procesales y orgánicas del Estado.

La Generalidad nombrará los jueces y magistrados con jurisdicción en Cataluña mediante concurso entre los comprendidos en el escalafón general del Estado. El nombramiento de magistrados del Tribunal de Casación de Cataluña corresponderá a la Generalidad conforme a las normas que su Parlamento determine.

La organización y funcionamiento del ministerio fiscal corresponde íntegramente al Estado, de acuerdo con las leyes generales.

Los funcionarios de la justicia mu-

S'OBRIRAN UN PROCEDIMENT SUMARISSIM I UN ALTRE ORDINARI

Madrid, 13.—Des de les 10 del matí que està reunida la Sala de Vacacions del Tribunal Suprem i els magistrats que formen la Sala de Justícia Militar.

A alguns encartats se'ls seguirà el procediment sumari i a altres l'ordinari.

El dilluns, al matí, es facilitarà una nota de la manera que han d'actuar els jutges.

OPINIO D'OSSORIO I GALLARDO

Madrid, 13.—Un redactor d'"El Heraldo" ha interrogat el senyor Angel Ossorio, i Gallardo sobre la situació jurídica del general Sanjurjo, capítol principal de la rebel·lió.

El senyor Ossorio s'ha limitat a contestar que estava comprès al Codi de Justícia Militar, articles 237 i 238.

El Tribunal de Casación de Cataluña tendrà jurisdicción propia sobre las materias civiles y administrativas, cuya legislación exclusiva está atribuida a la Generalidad.

Conocerá, además, el Tribunal de Casación de Cataluña de los recursos sobre calificación de documentos referentes al derecho privativo catalán que deban motivar la inscripción en los registros de la propiedad. Asimismo resolverá los conflictos de competencia y jurisdicción entre las autoridades judiciales de Cataluña. En las demás materias se podrá interponer recurso de Casación ante el Tribunal Supremo de la República o el precedente, según las leyes del Estado.

El Tribunal Supremo de la República resolverá asimismo los conflictos de competencia y de jurisdicción entre los Tribunales de Cataluña y los demás de España.

Los registradores de la propiedad serán nombrados por el Estado.

Los notarios los designará la Generalidad mediante oposición o concurso que convocará ella misma con arreglo a las leyes del Estado. Cuando conforme a éstas deban proveerse las notarias vacantes por concurso o por oposición entre notarios, deberán admitirse con iguales derechos los notarios del Estado y los de la Generalidad.

En cuantos concursos convoque la Generalidad serán condiciones preferentes el conocimiento de la lengua y del Derecho catalanes, sin que en ningún caso pueda establecerse la excepción de naturaleza o vecindad. Los fiscales y registradores designados para Cataluña deberán conocer la lengua y el derecho catalanes."

Diu que el "Buenos Aires" s'està preparant per a un altre viatge excepcional...

Bata, per a uns obrers imprudents, però pobres, era massa dur. Però per a generals i marquesos que es poden pagar tota mena de comoditats seria excessivament suau.

...A NO ESSER QUE HI FOSSIN PORTATS A OBRIR CARRETERES...

LA POSICIO DE L'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

Es concreten els propòsits d'organitzar per avui, una manifestació pública de protesta contra qualsevol militarada, però, també, de protesta contra l'actual Govern de la República.

Davant d'aquest fet, l'Esquerra Republicana de Catalunya ha fixat la seva posició en una nota que publicàvem en la nostra edició d'ahir i que reproduïm a continuació:

"La Confederació Nacional del Treball i la Federació Anarquista Ibèrica, juntament amb el B. O. C. i d'altres organitzacions obreres i polítiques, preparen per a demà, diumenge, una manifestació, amb parlaments, a la Plaça de la República.

Segons informacions recollides de font autoritzada, aquesta manifestació ha estat organitzada en senyal de protesta contra qualsevol "pronunciamiento" monàrquico-militar, però, també, de protesta contra l'actual Govern de la República.

L'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord amb els principis democràtics que l'informen, respecta tota manifestació pública exterioritzada d'una manera serena i noble, i veu amb simpatia que les organitzacions obreres catalanes—apolítiques i polítiques—es manifestin clarament contra les militarades que propugnen pel retorn al règim d'oprobri i d'esclavitud ciutadana que va patir la Península fins el 14 d'abril.

Però l'Esquerra Republicana de Catalunya, d'acord, també, amb els principis democràtics que l'animen, ha de fer constar d'una manera clara i precisa que no pot coincidir amb cap acte contrari al Govern de la República, que és expressió de la voluntat parlamentària, on radica la sobirania plena per sufragi universal.

Com a republicans calia fer constar l'adhesió del Partit al Govern actual de la República. Com a força catalana, l'Esquerra Republicana està, més que mai, al costat del Govern actual, que facilita i activa el reconeixement de les llibertats de Catalunya.

L'Esquerra Republicana entén, i ho fa públic en aquests moments d'intensa vibració ciutadana, que donant suport a aquest Govern, defensa els drets de Catalunya i consolida la República.

La posició de l'Esquerra Republicana de Catalunya no pot ésser més precisa ni més clara, absolutament d'acord amb els postulats democràtics que l'animen i són guia de tota la seva actuació.

Aquesta nota de l'Esquerra Republicana s'acorda completament amb la declaració dels representants de l'Esquerra al Parlament de la República, feta al mateix dia dels fets de Madrid i Sevilla.

En aquella declaració es deia: "Els representants de l'Esquerra Republicana es posen incondicionalment al costat del Govern, segurs que sabrà fer que la República sigui temuda per aquells que no han volgut respectar-la".

Cap partit sincerament republicà i d'esquerra no pot, en aquests moments contribuir a disminuir l'autoritat del Govern republicà, regatejant-li l'adhesió o criticant inoportunament i impolíticament la seva obra.

Manuel Azàña ha anunciat que seria inexorable amb els delinqüents i que accentuaria en l'actuació governamental la tendència esquerrista.

La nota dels parlamentaris de l'Esquerra així ho aconsellava: "Creuen, a més, els republicans de l'Esquerra Republicana de Catalunya, que representen la immensa majoria de l'opinió catalana, que la política del Govern ha d'extremar el seu matís esquerrista i que han d'ésser escombrats pel Govern de la direcció de la vida estatal de la República, tots aquells elements monàrquics i tots aquells altres que han sentit una complaença per la dictadura i que per debilitat que l'experiència històrica condemna, i que per generositat mai no agrada, s'han filtrat o són tolerats en la direcció i orientacions de la vida de la República."

L'Esquerra Republicana de Catalunya, lleial a la revolució que s'ha produït i no estroncada en la vida política de les terres ibèriques, ha declarat que es podrà anar més endavant, però retrocedir mai.

En respon l'Esquerra.

El Govern de la República, lleial també a la revolució de la vida política peninsular, defensa els drets de Catalunya i consolida el règim. Per això entenem que manifestar-se contra aquest Govern seria contribuir al retardament de les llibertats catalanes i de la plena consolidació de la República.

Deixem aquestes manifestacions a les organitzacions polítiques o apolítiques que no tenen per norma de conducta els principis democràtics.

EL MITING D'AVUI AL PALAU DE LA METALLURGIA

A dos quarts de deu de la nit, al Govern civil fou facilitada la següent nota:

"Havent presentat una instància el Comitè de la Federació Local de Sindicats Unics, degudament signada i segellada, en la qual manifesta

que dins el termini de 48 hores se'ran aconseguits els requisits que s'han d'emplenar amb respecte a la Llei d'Associacions, ha estat autoritzat el miting que han anunciat per a demà, diumenge, al Palau de la Metallurgia."